

**Kulturnämndens**

**FÖRVALTNINGS-  
BERÄTTELSE  
2009**

## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<b>1</b>	<b>SAMMANFATTNING 2009 OCH FÖRVÄNTAD UTVECKLING 2010 .....</b>	<b>3</b>
1.1.	SAMMANFATTNING 2009.....	3
1.2.	FÖRVÄNTAD UTVECKLING 2010 .....	4
<b>2</b>	<b>UPPFÖLJNING AV MÅL.....</b>	<b>5</b>
2.1	SLL HUVUDMÅL.....	5
2.2	LANDSTINGSFULLMÄKTIGES UPPDRAG TILL KULTURNÄMNDEN .....	5
2.2.1	<i>Stimulera kulturverksamheter att höja sin självfinansieringsgrad.....</i>	5
2.2.2	<i>Minst 70 procent av de externa stöden ska riktas till barn och unga.....</i>	5
2.2.3	<i>Utvecklande av en kulturinkubator .....</i>	6
2.2.4	<i>Forskningsprogrammet Kultur i vården och vården som kultur till FoU-utskottet.....</i>	6
2.2.5	<i>Bistå filmare i landstingets lokaler .....</i>	6
2.2.6	<i>Öka tillgängligheten till kulturen .....</i>	6
2.3	LOKALA MÅL FÖR KULTURNÄMNDEN.....	6
2.3.1	<i>Demokrati.....</i>	7
2.3.2	<i>Jämställdhet .....</i>	7
2.3.3	<i>Jämlikhet mellan olika sociala och kulturella grupper .....</i>	7
2.3.4	<i>Tillgänglighet för funktionshindrade.....</i>	7
2.4	JÄMSTÄLLDHET UR ETT MEDBORGARPERSPEKTIV .....	7
2.4.1	<i>Följsamhet policy för intern kontroll .....</i>	8
2.4.2	<i>Följsamhet barnkonventionen .....</i>	8
2.4.3	<i>Följsamhet finanspolicy .....</i>	8
2.4.4	<i>Följsamhet folkhälsopolicy .....</i>	9
2.4.5	<i>Följsamhet handikappprogram .....</i>	9
<b>3</b>	<b>VERKSAMHETENS OMFATTNING OCH INNEHÅLL.....</b>	<b>10</b>
3.1	REGIONAL KULTURVERKSAMHET .....	11
3.1.1	<i>Verksamhetsstöd.....</i>	11
3.1.2	<i>Kulturstöd.....</i>	12
3.1.3	<i>Ung aktiv kultur.....</i>	12
3.1.4	<i>Stöd till scenkonst för barn, unga och familjer .....</i>	12
3.1.5	<i>Kultur i skärgården .....</i>	13
3.1.6	<i>Hälsopedagogisk kulturverksamhet .....</i>	13
3.1.7	<i>Film Stockholm.....</i>	13
3.1.8	<i>Länshemslöjdskonsulenterna .....</i>	14
3.2	KONSTVERKSAMHETEN .....	15
3.2.1	<i>Konstinventering .....</i>	15
3.2.2	<i>Aktiva åtgärder.....</i>	15
3.2.3	<i>Sjukt bra konst! En utställning på Stockholms läns museum .....</i>	16
3.3	KULTUR I VÅRDEN.....	16
3.3.1	<i>Programkatalogen.....</i>	16
3.3.2	<i>Fri Kultur i Vården .....</i>	16
3.3.3	<i>Ersättning till STIM.....</i>	17
3.3.4	<i>Projektstöd Kultur i Vården .....</i>	17
3.3.5	<i>Forskningsprogrammet Kultur i vården och vården som kultur .....</i>	17
3.4	STÖD TILL FÖRENINGSLIV .....	17
3.4.1	<i>Ungdomsorganisationer.....</i>	18
3.4.2	<i>Pensionärsorganisationer.....</i>	18
3.4.3	<i>Idrotts- och friluftorganisationer.....</i>	18
3.5	STÖD TILL FOLKBILDNING .....	19
3.5.1	<i>Studieförbunden .....</i>	19
3.5.2	<i>Folkhögskolor .....</i>	19
3.6	STOCKHOLMS LANDSTINGS IDROTTSFÖRBUND (SLIF) .....	20
3.7	FÖRVALTNINGSKONTORET OCH GEMENSAMMA KOSTNADER.....	20

3.8	DISPONIBELT UTRYMME .....	20
3.9	MÅNGFALD OCH ÖVRIGA VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR .....	21
3.9.1	Åtgärder för att utveckla entreprenörskap .....	21
3.9.2	Regional biblioteksplan.....	21
3.9.3	Samverkan med landstingen i Sörmland, Västmanland och Örebro.....	22
3.9.4	Young Baltic Narratives .....	22
3.9.5	Föreskrifter för hantering av konst .....	22
3.10	KVALITET OCH UPPFÖLJNING .....	23
3.10.1	Uppföljning av kulturstöd 2008.....	23
3.10.2	Fördjupad uppföljning av de regionala distriktsorganisationernas arbete med målområdena.....	24
3.10.3	Utvärdering av Fri kultur i vården.....	25
3.10.4	Uppföljning skärgårdsstöd 2008.....	25
<b>4</b>	<b>VERKSAMHETENS EKONOMISKA RESULTAT .....</b>	<b>26</b>
4.1	ÅRETS RESULTAT .....	26
4.2	INTÄKTER .....	26
4.3	KOSTNADER .....	27
4.3.1	Personal .....	27
4.3.2	Finansnetto.....	28
4.4	RESULTATDISPOSITION .....	29
4.5	INVESTERINGAR .....	29
4.6	BALANSRÄKNING .....	29
<b>5</b>	<b>LEDNINGENS ÅTGÄRDER.....</b>	<b>30</b>
<b>6</b>	<b>PERSONAL .....</b>	<b>30</b>
6.1	VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR OCH OMSTRUKTURERINGAR.....	30
6.2	PERSONAL- OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING .....	30
6.3	ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA .....	30
6.4	SJUKFRÅNVARO.....	31
6.5	UPPFÖLJNING AV LANDSTINGETS SAMVERKANSARBETE.....	31
6.6	JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD.....	31
<b>7</b>	<b>MILJÖ.....</b>	<b>31</b>
7.1	MILJÖ STEG 5 .....	31
7.1.1	Transporter .....	31
7.1.2	Kemikalier och kemiska produkter.....	31
7.1.3	Ekologisk mat.....	32
7.1.4	Miljöledning .....	32
7.2	ÖVRIG MILJÖUPPFÖLJNING – AVFALL .....	32

**Bilagor:**

A Avrapportering av uppdrag enligt landstingsfullmäktiges beslut om budget och övriga beslut 2009

D Investeringsbilagor 2009

E Personalbilagor 2009

G Representation 2009

H Frågeformulär avseende uppföljning av landstinget finanspolicy 2009

I Policyer och övriga styrdokument 2009

K Frågeformulär upphandling och inköpt 2009

1 Antal genomförda program Kultur i Vården fördelat på kommuner

2 Antal genomförda föreställningar inom scenkonst per kommun

Nämnd: Kulturnämnden  
Verksamhet: Kulturförvaltningen

## 1 Sammanfattning 2009 och förväntad utveckling 2010

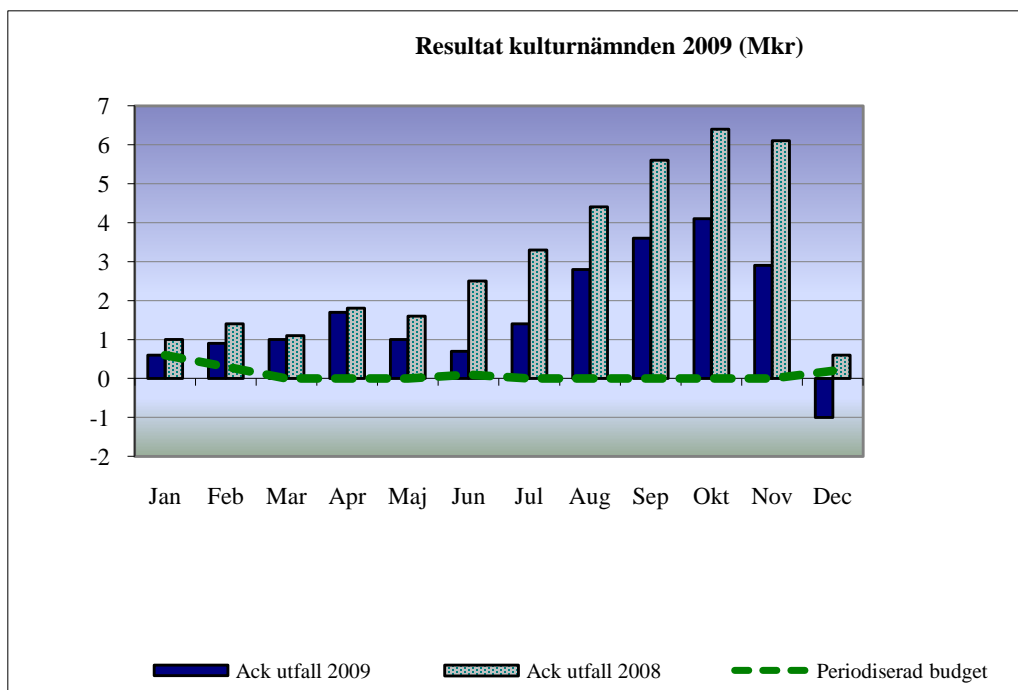
### 1.1. Sammanfattning 2009

I årsbokslutet för 2009 redovisas ett underskott om 1,0 mnkr, att jämföra med kulturnämndens budgeterade resultat om 0,2 mnkr.

I slutlig budget för 2009 har landstingsfullmäktige fastställt ett resultatkrav för alla nämnder och styrelser på att arbetsgivaravgiften sänkts efter att budgetramarna upprättades. För kulturnämndens del uppgick resultatkravet till 0,2 mnkr.

Omsättningen för 2009 uppgick till 382,9 mnkr jämfört med 369,3 för 2008.

Underskottet i årsbokslutet hänförs till Stöd till folkbildning. 2009 års kostnader för interkommunal ersättning för folkhögskoleutbildning är högre än vad som budgeterats för perioden. I budgeten för 2009 finns 14,1 mnkr upptagna för interkommunala ersättningar till elever som går på folkhögskolor utanför Stockholms län. Helårskostnaden blev 15,8 mnkr, dvs ett underskott på 1,7 mnkr. Enligt tidigare beslut i landstingsstyrelsen (2006/§ 14) ska kulturnämndens årliga kostnad för interkommunal ersättning till folkhögskolorna regleras av landstingsfullmäktige i samband med beslut om årsbokslut.



Tabell 1: Resultat årsbokslut 2009 per verksamhetsområde (belopp i mnkr)

<i>Verksamhet</i> <i>Belopp i mnkr</i>	<i>Budget brutto-</i> <i>kostnad</i> <i>2009 *</i>	<i>Resultat</i> <i>2009-12-31</i>
Stöd till Regional kulturverksamhet	196,0**	0,1
Stöd till föreningsliv	47,1	0,0
Stöd till folkbildning	89,4	-1,7
Konstverksamhet	5,8	0,0
Kultur i Vården	13,3	0,0
SLIF	3,6	0,0
Förvaltningskontor o gem kostnader	25,1	0,6
Disponibelt utrymme	0,0	0,0
Summa	380,3	-1,0

\*) Bruttobudgeten balanseras av budgeterade intäkter om 380,3 mnkr varav landstingsbidrag 367,5 mnkr, statsbidrag 6,3 mnkr och övriga intäkter 6,5 mnkr.

\*\*) Fr o m 2009 överfördes verksamhetsområdena **Länshemslöjdskonsulenterna** och **F d Medicinhistoriska museet** till verksamhetsområde **Stöd till regional kulturverksamhet**

Överskottet för perioden om ca 0,1 mnkr inom **Stöd till Regional kulturverksamhet** beror på att kostnaderna för före detta Medicinhistoriska museet blivit lägre än beräknat.

**Stöd till föreningsliv** redovisar ett nollresultat för helåret.

**Stöd till folkbildning** redovisar ett underskott på 1,7 mnkr för helåret, vilket beror på att kostnaden för interkommunal ersättning för elever skrivna i Stockholms län och som studerar i andra län blev högre än budgeterat.

**Konstverksamheten** redovisar nollresultat.

**Kultur i Vården** redovisar nollresultat.

**SLIF-kansliet** redovisar nollresultat.

Överskottet på 0,6 mnkr för **Förvaltningskontoret och gemensamma kostnader** hänförs bl.a. till vakanser och att kostnaderna för förtroendevalda blivit lägre än budgeterat.

I 2009 års budget avsatte kulturnämnden 2,1 mnkr i **Disponibelt utrymme**. På förvaltningsledningens förslag omfördelade kulturnämnden dessa medel i under året. Bland de verksamheter som fick ökat landstingsbidrag kan nämnas Stöd till regional kulturverksamhet, konstverksamheten. **Disponibla medel** redovisar nollresultat för 2009.

## 1.2. Förväntad utveckling 2010

Kulturnämndens landstingsbidrag för 2010 uppgår till 371,3 mnkr, vilket innebär en ökning på 3,8 mnkr jämfört med 2009 års budget. Den totala omsättningen beräknas bli drygt 384 mnkr.

Nämnden beräknar att mer än 70 procent av 2010 års stöd kommer att användas till verksamhet som kommer barn och unga till del. Nämnden uppfyller därmed landstingsfullmäktiges mål att minst 70 procent av de externa stöden ska nå målgruppen barn och unga.

Genom omfördelningar i befintlig budgetram samt utökat landstingsbidrag ökar stöden till länets kulturliv med 4,9 mnkr 2010. Bland annat ökar stödet till Stockholms konserthus med 3 mnkr. Därutöver förstärks anslagen för verksamhetsstöd och hälsopedagogisk kulturverksamhet.

Stödet till folkbildning ökar med 0,8 mnkr då en ny folkhögskola tillkommit i länet.

Stöd till föreningslivet ökar med 0,3 mnkr då en ny stödberättigad pensionärsorganisation tillkommit.

Landstingsfullmäktige har uppdragit åt kulturnämnden att under 2010 undersöka vilka förberedelser som bör göras och vilka krav som ställs på landstingsorganisationen för att möta den skportföljmodellen för fördelning av vissa statliga kulturstöd.

## 2 Uppföljning av mål

### 2.1 SLL huvudmål

Utifrån SLL:s huvudmål är ekonomi i balans relevant för kulturnämnden. I 2009 års budget fastställde landstingsfullmäktige ett resultatkrav på 0,2 mnkr för kulturnämnden pga av att arbetsgivaravgiften sänktes. I bokslutet för 2009 redovisas ett underskott på 1,0 mnkr, vilket är en negativ avvikelse på 0,8 mnkr jämför med budgeterat resultat.

SLL huvudmål	Dimension/parameter	Uppfyllt mål?	Bokslut 2009	Mål 2009	Bokslut 2008
Ekonomi i balans					
	Kulturnämndens budgeterade resultat om 0,2 mnkr för 2009.	Nej	-1,0	0,2	0,6

### 2.2 Landstingsfullmäktiges uppdrag till kulturnämnden

Nedan följer en sammanfattning av de sex uppdrag som för kulturnämndens del kan utläsas i landstingsfullmäktiges beslut om budget för 2009.

#### 2.2.1 Stimulera kulturverksamheter att höja sin självfinansieringsgrad

Kulturnämnden har givit Intercult utökat verksamhetsstöd för att under 2009-2010 coacha länets kulturorganisationer till ökad samverkan med kulturorganisationer i andra EU-länder och söka EU-stöd.

#### 2.2.2 Minst 70 procent av de externa stöden ska riktas till barn och unga

Enligt sammanställning i tabell 2 nedan riktas 71 procent av de under 2009 beviljade externa stöden till verksamhet för barn och unga.

Tabell 2: Andel verksamhet till barn och ungdom 2009

Kulturnämnden Ålder/ Ärendetyp	2009		2009		Summa
	Barn/Ungd kr	7-25 år %	Vuxna kr	26 år--- %	
Stöd till pensionärsorganisationer	0	0%	1 428 000	100%	1 428 000
Projektstöd till ungas aktiva deltagande	1 700 000	100%		0%	1 700 000
Stöd till idrottsorganisationer	24 983 000	100%		0%	24 983 000
Kultur i vården, projektstöd	643 000	55%	530 000	45%	1 173 000
Stöd till ungdomsorganisationer	19 074 483	100%		0%	19 074 483
Kultur i skärgården	222 660	74%	77 340	26%	300 000
Stöd till handikapporganisationer	1 601 638	100%		0%	1 601 638
Verksamhetsstöd till kulturverksamhet*	24 558 000	47%	27 667 000	53%	52 225 000
Stöd till hälsopedagogisk verksamhet	4 950 000	90%	550 000	10%	5 500 000
Projektstöd till kulturverksamhet	6 284 900	63%	3 659 100	37%	9 944 000
<b>Totalt per åldersgrupp</b>	<b>84 014 681</b>	<b>71%</b>	<b>33 911 440</b>	<b>29%</b>	<b>117 930 121</b>

\*Stödet till konserthusstiftelsen ej inräknat.

71 procent av nämndens totala kostnader för kultur- och föreningsverksamhet har under 2009 använts till verksamhet som kommer barn och unga till del. Vissa verksamheter så som scenkonststödet, stödet till Ung aktiv kultur, stödet till regionala ungdomsorganisationer samt stödet till idrottsrörelsen, vänder sig enbart till barn och ungdomar. Inom andra stödkategorier är ambitionen att minst hälften av stöden ska vända sig till verksamhet för barn och unga.

### 2.2.3 Utvecklande av en kulturinkubator

Kulturnämnden har beslutat att stödja Transit Kulturinkubator för att utveckla ett gemensamt inkubatorstöd till kreatörs- och kulturföretagare i Stockholms län.

### 2.2.4 Forskningsprogrammet Kultur i vården och vården som kultur till FoU-utskottet

Några forskningsinsatser finns ej upptagna i 2010 års budget varför kulturnämnden inte betraktar uppdraget att överföra forskningsprogrammet till FoU-utskottet som aktuellt längre.

### 2.2.5 Bistå filmare i landstingets lokaler

Uppdraget genomförs av Film Stockholm. F n förs en dialog med Locum och Stockholm Film Commission om det faktiska behovet hos filmskaparna. Frågan beräknas kunna slutrapporteras i delårsbokslutet 2010.

### 2.2.6 Öka tillgängligheten till kulturen

Under 2009 har kulturförvaltningen genomfört en enkätundersökning i ärendet bland mottagare av kulturstöd. Under våren 2010 kommer kulturnämnden att ta ställning till förslag att uppdatera reglerna för det särskilda tillgänglighetsstödet i syfte att öka antalet ansökningar och därigenom bredda tillgängligheten till de kulturprojekt som nämnden stödjer.

## 2.3 Lokala mål för kulturnämnden

KUN stöder det fria kulturlivet i Stockholms län genom dels långsiktigt verksamhetsstöd, dels olika projektstöd. Kulturverksamhet som erhåller stöd ska ha en hög kvalitet. Dessutom baseras alla beslut om stöd till kultur- och föreningsliv på de fyra målområdena: Demokrati, Jämställdhet mellan könen, Jämlikhet samt Tillgänglighet för funktionshindrade.

### **2.3.1 Demokrati**

Kulturnämnden prioriterar regional och social spridning och vill stimulera till mångfald, samhällsengagemang och opinionsbildning. De organisationer som får stöd ska vila på demokratisk grund vad avser både organisationens uppbyggnad och den verksamhet som bedrivs.

### **2.3.2 Jämställdhet**

Strävan efter jämställdhet mellan könen ska genomsyra verksamheten. Både kvinnor och män bör ha möjlighet att påverka organisationens inriktning och verksamhet. Båda könen ska finnas representerade bland styrelsens ledamöter och i andra beslutande organ, undantaget organisationer vars huvudsyfte är att arbeta för jämställdhet vilket ska framgå av organisationens stadgar.

### **2.3.3 Jämlikhet mellan olika sociala och kulturella grupper**

Alla människor, oavsett kulturell eller social identitet och ursprung, ska ges möjlighet till delaktighet i samhället. Verksamheten ska ta hänsyn till etnisk och social mångfald och bidra till möten mellan människor med olika bakgrund.

### **2.3.4 Tillgänglighet för funktionshindrade**

Den förening eller organisation som får stöd ska sträva efter att vara tillgänglig för alla, både i den fysiska miljön och i information i form av till exempel broschyrer och webbplats. En organisation som söker verksamhetsstöd ska informera om tillgängligheten för funktionshindrade på webbsida eller i tryckt material.

Kulturförvaltningen bedriver tillsammans med handikapporganisationer ett aktivt arbete inom förvaltningens samverkansråd för tillgänglighetsfrågor.

## **2.4 Jämställdhet ur ett medborgarperspektiv**

Kulturnämnden eftersträvar att fördela sina stöd över hela Stockholms län och så långt det är möjligt även beakta andra variabler än den rent geografiska fördelningen i strävan att erbjuda länets invånare kultur på jämlika villkor.

Båda könen måste vara representerade i styrelsen hos organisation som får kultur- eller föreningsstöd, undantaget organisationer vars syfte är att arbeta för ökad jämställdhet. Alla sökande måste särskilt ange hur man arbetar med jämställdhets- och jämlikhetsfrågor. Under året har ett tiotal ansökningar om kulturstöd med automatik avslagits p g a att kravet på styrelsrepresentation inte uppfylls.

En jämn könsfördelning eftersträvas även bland artisterna i programkatalogen Kultur i Vården. Av totalt 3 182 beställda program under 2009 har totalt 47 procent framförts av kvinnor och 53 procent av män.

Inom Stockholms landsting idrottsförbund (SLIF) har totalt 14 400 personer deltagit i olika aktiviteter, 85 procent kvinnor och 15 procent män.

Bland inköpta konstverk för 2009 var ca 65 procent utförda av kvinnliga konstnärer och ca 35 procent av manliga konstnärer. Genomsnittspriset på inköpta konstverk utförda av kvinnor var 10 206 kronor och för konstverk utförda av män 12 466 kronor.



Film Stockholm strävar efter att fördela sin verksamhet och stöd till unga filmare jämnt mellan könen. År 2009 tilldelade Film Stockholm/Filmbasen produktionsstöd till 37 kort- och dokumentärfilmsprojekt i Stockholms län. 57 procent av dessa projekt hade kvinnliga regissörer.

#### **2.4.1 Följsamhet policy för intern kontroll**

Kulturnämnden fastställde i september 2009 års internkontrollplan. Planen innehöll även avrapportering av de mål/åtgärder som sattes upp i 2008 års internkontrollplan.

Kulturnämndens internkontrollplan för 2009 innehåller åtgärder inom områden som informationssäkerhet, krishantering, anläggningsregister, dokumenthantering, upphandling/inköp, lönehantering, IT/IT säkerhet, riktlinjer för konstförsäljning samt uppföljning och utvärdering av genomförda projekt.

#### **2.4.2 Följsamhet barnkonventionen**

Kulturnämnden bedriver kulturverksamhet i egen regi i begränsad omfattning. Den övervägande delen är ekonomiskt stöd som beviljas länets kultur- och föreningsliv och där barn och ungdomar är en prioriterad målgrupp. Landstingsfullmäktige har bl a annat givit kulturnämnden i uppdrag att minst 70 procent av stöden ska gå till verksamhet för barn och ungdomar. En del av de organisationer som får stöd har en verksamhet som innebär aktivt deltagande i skapande processen för barn och ungdomar. Kulturnämnden ger bl a stöd till ett trettiotal ungdomsorganisationer som representerar en stor bredd och som i olika grad också engagerar barn/ungdomar i utvecklandet av sin verksamhet ex på organisationer är Elevrådet, Sverok, Unga Forskare mm.

Stödet till Ung Aktiv Kultur ges enbart till projekt som bygger på ungas aktiva deltagande i verksamheten.

När scenkonststödet har sin utbudsdag och ger smakprov på vad kommunerna kan beställa i form av teater och dans finns det från vissa kommuner med unga kulturombud.

Fem av de sju länsfunktionernas verksamhet är starkt inriktad på barn och unga. I de driftavtal som kulturnämnden upprättar med externa kulturorganisationer regleras att i planeringen av verksamhet som i huvudsak rör barn t o m 18 år, ska barns synpunkter inhämtas och beaktas i enlighet med FN:s barnkonvention. Det samma gäller driftavtal rörande den hälsopedagogiska verksamhet som genomförs inom Circonova.

#### **2.4.3 Följsamhet finanspolicy**

Kulturnämnden följer den fastställda finanspolicyen för Stockholms läns landsting. Frågeformulär avseende uppföljning av landstingets finanspolicy finns i bilaga H.

#### 2.4.4 Följsamhet folkhälsopolicy

Har förvaltningen en handlingsplan för genomförande av landstingets folkhälsopolicy och handlingsplanen Handling för Hälsa?

Ja	Nej	Kommentar
X		Fastställdes i maj 2007

Har förvaltningen utsett ansvarig för arbete med folkhälsopolicyn?

Ja	Nej	Kommentar
X		Verksamhetsledaren för SLIF

Har förvaltningen under året fattat beslut som specifikt stödjer landstingets folkhälsopolicy eller vidtagit åtgärder som följer Handling för hälsa?

Ja	Nej	Kommentar - Om ja, ge gärna exempel
X		Förvaltningens anställda har rätt till friskvårdsbidrag och friskvårdstimme. Förvaltningen har genom SLIF arrangerat stegtävling och cykelutmaning för att främja en hälsosam livsstil bland anställda.

Ange om förvaltningen utför ytterligare folkhälsoarbete

Ja	Nej	Kommentar - Om ja, ge gärna exempel på sådant arbete
X		Ett projekt för att bredda informationen om friskvård till alla inom SLL har startats. Projektet stödjer insats 3.1 Friskvård för landstingets personal i Handling för hälsa 2008-2010.

#### 2.4.5 Följsamhet handikapprogram

En utgångspunkt är att kultur som får stöd av landstinget ska vara tillgänglig för alla. Funktionshindrade personer ska ha samma tillgång till kultur som andra på grundval av sina egna önskemål och intressen. Personer med funktionsnedsättningar ska ha möjlighet att använda sin kreativitet och sina konstnärliga och intellektuella färdigheter. Detta inte bara för sin egen skull utan också för att berika omgivningen med dans, musik, teater, litteratur, bildkonst etc. Den fysiska tillgängligheten för rörelsehindrade är inte tillfredsställande i många lokaler som används för kulturaktiviteter. Synskadade har behov av syntolkning för att kunna ta del av scenkonst, film, och museer. Kulturutbudet är begränsat för den som har nedsatt hörsel. Många gånger saknas fungerande hörselteknisk utrustning. Bemötande från personal som har kontakt med personer som har funktionsnedsättning är en grundläggande viktig fråga.

I reglerna för stöd poängteras att verksamheten ska vara tillgänglig för alla. Den förening eller organisation som får stöd ska sträva efter detta, både i den fysiska miljön och i information i form av till exempel broschyrer och hemsida. De som får verksamhetsstöd ska styrka hur de informerar om tillgängligheten till sin verksamhet på hemsidan eller i tryckt material.

2007 införde kulturnämnden ett särskilt stöd för att öka möjligheten för funktionshindrade att ta del av kultur – tillgänglighetsstöd. Stödet kan sökas i samband med ansökan om kulturstöd. Stödet ska ge stimulans till att människor med olika funktionshinder får ökad möjlighet att ta

del av eller medverka i olika kulturella aktiviteter. Stödet kan inte ges till ombyggnader av lokaler och eller annan investering i fastighet. Alla kulturorganisationer som erhåller årligt verksamhetsstöd måste informera om sin tillgänglighet på hemsida och i tryckt material.

Kulturförvaltningen bedriver ett aktivt arbete inom förvaltningens samverkansråd för tillgänglighetsfrågor. Tyvärr söker alltför få organisationer tillgänglighetsstödet. Under 2009 har kulturnämnden fördelat totalt 30 tkr till två organisationer för att öka tillgängligheten för funktionshindrade att ta del av kultur. Tio ansökningar avslogs.

En utförlig information om tillgänglighet finns på nämndens hemsida och medlemmarna i kulturförvaltningens samverkansråd för handikappfrågor kan bistå med tips och råd. Men kulturutövarna har hittills visat ett tämligen lågt intresse för ta sig an den viktiga uppgiften att göra olika kulturgerer tillgängliga för alla medborgare i samhället.

### **3 Verksamhetens omfattning och innehåll**

Kulturnämndens landstingsbidrag uppgick 2009 till 367,5 mnkr, vilket var en ökning med 12,5 mnkr jämfört med 2008. Den totala omsättningen ökade från 369,3 mnkr 2008 till 383 mnkr 2009.

1,2 mnkr av budgetökningen var avsedd för de verksamheter som kulturnämnden i den egna folkhälsoplanen angivit som prioriterade i enlighet med landstingsfullmäktiges folkhälsopolicy, nämligen Hälsopedagogisk kulturverksamhet, konstverksamheten, stöd till Landstingets idrottsförbund (SLIF) samt Kultur i Vården.

Stöden till länets kulturliv ökar med totalt 9,1 mnkr för 2009. Däribland ökade stödet till Stockholms konserthus med 4 mnkr till 105 mnkr och verksamhetsstödet till regional kulturverksamhet med 3,5 mnkr till 81 mnkr. Stödet till hälsopedagogisk kulturverksamhet ökade med 0,5 mnkr till 5,5 mnkr.

Stödet till föreningslivet ökade med 0,7 mnkr från 46,4 till 47,1 mnkr.

I tabell tre nedan visas hur mycket landstingsbidrag som gått till de olika konstarterna under 2009.

Tabell 3: Kulturverksamhet per konstart 2009 i tkr (landstingsbidrag)

Konstart	I egen regi*	Kultur i skärgård	Kultur i vården projekt	Kulturstöd	Hälsopedagogiskt stöd	Scenkonst	Ung aktiv kultur	Verksamhets stöd	Totalt per konstart	Procent
Bildkonst	5 130	10	368	856			170	750	<b>7 284</b>	3,5 %
Cirkus				50				2 000	<b>2 050</b>	1,0 %
Dans		100	50	1 080		1 415	35	410	<b>3 090</b>	1,5 %
Film	3000			1 290			360	2 575	<b>7 225</b>	3,5 %
Foto				140			65		<b>205</b>	0,1 %
Hantverk/form	2 400		50	40			30		<b>2 520</b>	1,2 %
Kulturhistoria				665			50	8 864	<b>9 579</b>	4,6 %
Litteratur	1270	80	100	435			50	8 725	<b>10 660</b>	5,2 %
Musik	8550	64	150	1 150			310	120 500	<b>130 724</b>	63,4 %
Musikteater		33		678		122	80	6 090	<b>7 003</b>	3,4 %
Teater	290	0		1 315	5 500	7 138	255		<b>14 498</b>	7,0 %
Övrigt	874	13	455	2 245			295	7 311	<b>11 193</b>	5,4 %
<b>SUMMA</b>	<b>21 514</b>	<b>300</b>	<b>1 173</b>	<b>9 944</b>	<b>5 500</b>	<b>8 675</b>	<b>1 700</b>	<b>157 225</b>	<b>206 031</b>	100 %

\*Konstverksamheten, KiV, Film Stockholm, Läns hemslöjds konsulenterna.

De konstarter som får störst andel av beviljat stöd är musik, teater, litteratur och kulturhistoria. Musik är den konstart som under året fått den klart största andelen av landstingsbidraget - ca 63 procent. Detta beror till stor del på de två stora stödmottagarna Stockholms Konserthusstiftelse och Stockholms läns Blåarsymfoniker samt förvaltningens egen verksamhet med Kultur i Vården. Teater avser huvudsakligen scenkonststöd och Hälsopedagogiskt stöd. Litteratur avser bl a stöden till Länsbiblioteket och Internationella biblioteket. Kulturhistoria innefattar bl a stödet till Stockholms läns Museum.

### 3.1 Regional kulturverksamhet

Under den regionala kulturverksamheten sorterar verksamhets- och kulturstöd till regional kulturverksamhet, stöd till scenkonst med inriktning mot barn och ungdom, projektstöd för ungas aktiva deltagande i kulturlivet, stöd till kultur i skärgården, stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet, fd Medicinhistoriska museet samt Film Stockholm och Läns hemslöjds konsulenterna. Omsättningen för 2009 uppgick 198 mnkr för verksamhetsområdet, varav ca 188 mnkr var landstingsbidrag.

#### 3.1.1 Verksamhetsstöd

Kulturnämnden har under året fördelat verksamhetsstöd till ett trettiotal organisationer. Landstingsbidraget för verksamhetsstöd 2009 förstärktes med 7,5 mnkr jämfört med 2008, varav 4 mnkr gått till Stockholms konserthus och 2,5 mnkr är en teknisk justering, pengar som landstingsfullmäktige överfört från SL till kulturnämnden avseende stöd till Stockholms

läns blåsarsymfoniker. Budgeten för verksamhetsstöd uppgick för 2009 till ca 162 mnkr, varav statsbidrag 6 mnkr.

### **3.1.2 Kulturstöd**

Budgeten för kulturstöd 2009 uppgick till 9 554 tkr. Anslaget är förbrukat och kulturnämnden beviljade stöd till totalt 104 ansökningar. 18 organisationer har fått stöd till kontinuerlig verksamhet med totalt 4 490 tkr. Dessutom har kulturnämnden fördelat 30 tkr till två organisationer för att öka tillgängligheten för funktionshindrade att ta del av kultur.

Nämnden beslutade att fördela 1,1 mnkr från 2009 års budget till Transit Konstfack för att vidareutveckla verksamheten med en kulturinkubator. I november beslöt nämnden om att teckna ett avtal med den ideella föreningen Transit Kulturinkubator rörande driften av kulturinkubator 2010.

### **3.1.3 Ung aktiv kultur**

Projektstödet Ung Aktiv Kultur är ett engångsstöd med syfte att främja ungas aktiva deltagande i kulturlivet.

Anslaget till Ung Aktiv Kultur är oförändrat jämfört med 2007 och 2008, d.v.s. 1,7 mnkr. 2009 inkom nästan 50 procent fler ansökningar än tidigare. Av 101 ansökningar beviljades 32 stöd. Den viktigaste utgångspunkten för att stödja ett projekt har varit ungdomarnas aktiva deltagande, därutöver spridning i länet och fördelning mellan olika konstarter och projekt speciellt för funktionshindrade.

### **3.1.4 Stöd till scenkonst för barn, unga och familjer**

Budgeten för 2009 uppgick till 9,1 mnkr. Ur anslaget har kulturnämnden även avsatt 100 tkr till utbudsdagar för beställare i länets kommuner samt framtagande av digital katalog.

Kulturnämnden fördelade stöd till 27 teatergrupper, två berättargrupper, en musikteatergrupp samt fem dans- och mimgrupper. Nämnden har även avsatt 750 tkr ur anslaget till projektet In med dansen där ett tiotal dansgrupper deltar och som genomförs av länsdanskonsulenten. Verksamhet bedrivs under hösten 2009 och våren 2010. Eftersom verksamheten fortfarande pågår kommer redovisning av den verksamheten att ske i bokslut för 2010.

I detta bokslut redovisas genomförda aktiviteter inom ramen för fördelat scenkonststöd i 2008 års budget då verksamheten genomfördes hösten 2008 och våren 2009. Kulturnämnden fördelade 2008 stöd till 29 teatergrupper, 2 berättargrupper, 1 musikteatergrupp samt 4 dans- och mimgrupper samt ett 20-tal dansgrupper inom länsdanskonsulentens stöd till projektet In med dansen.

Utbudsdagarna genomfördes i samarbete med kulturförvaltningen i Haninge kommun. Scenkonstgrupper som beviljats stöd visade då prov på sina föreställningar och projekt för representanter från 23 av länets kommuner.

Under 2008/2009 har totalt genomförts 2 370 föreställningar och projekt i kommunerna i Stockholms län. Sammanlagt har 148 181 personer 0-25 år omfattats av verksamheten.

Tabell 4: Publik scenkonststöd per åldersgrupp genomförd verksamhet säsongen 2006/07, 2007/08, 2008/09

Ålder	0-6 år	7-12 år	13-19 år	20-25 år	över 26 år	S:a 0-25 år
2006/2007	74 517	59 570	43 833	14 421	44 061	<b>192 341</b>
2007/2008	88 779	91 674	52 999	52 202	97 564	<b>285 654</b>
2008/2009	51 683	34 743	47 084	14 671	54 114	<b>148 181</b>

Sett över en längre tid minskar antalet genomförda föreställning och barn som nås. Anledningen är att scenkonstanslaget varit oförändrat i flera år. Därtill kan vissa föreställningar ”ta” mindre eller större publik beroende på föreställningens karaktär och spellokal vilket också påverkar utfallet.

### 3.1.5 Kultur i skärgården

Sedan mitten av 1970-talet främjar kulturnämnden kulturprogram och kulturverksamheter för främst bofasta på 15 öar i skärgården. Budgeten uppgick 2009 till 300 tkr som fördelats till åtta projekt med en sammanlagd publik/deltagare på 6 765 personer, i första hand fast boende.

### 3.1.6 Hälso pedagogisk kulturverksamhet

Anslaget för 2009 till hälso pedagogisk verksamhet uppgick till 5,5 mnkr. Under 2009 har Studiefremjande Norra Storstockholm för Circonova, Fria Teatern, Teater De Vill samt Zirkus Loko-Motiv beviljats stöd. Under 2008 beviljades AMMOT (Artister och musiker mot tinnitus) stöd för ett projekt som genomfördes 2009.

Under första halvåret 2009 har ca 13 700 barn och ungdomar mellan 7-18 år deltagit i någon av de hälso pedagogiska kulturverksamheterna. Under 2009 har barn och ungdomar från alla kommuner i länet deltagit. Alla grupper utom två har haft verksamhet t o m december 2009 vilket innebär att de inte inkommit med redovisning för 2009.

### 3.1.7 Film Stockholm

Film Stockholm har under 2009 omsatt 5,8 mnkr, varav landstingsbidrag 3 mnkr och statsbidrag från Svenska Filminstitutet ca 1 mnkr. Intäkter från Botkyrka kommun på 0,8 mnkr har riktats till verksamheten vid Filmbasen. Övriga intäkter kommer från projektverksamhet som genererat medel från kommuner, Regionplanekontoret, Länsstyrelsen, Nordiska Ministerrådet m.fl. Film Stockholm har under året haft 5 anställda.

Verksamheten har haft tre huvudsakliga områden:

- Mediepedagogisk verksamhet riktad till förskolor, skolor och fritidsverksamheter. Fortbildningar har anordnats för pedagoger, skollära och bibliotekspersonal. Konsultativt och ekonomiskt stöd har givits till sådana verksamheter som bedömts intressanta som modeller för länet samt till projekt inom den nationella satsningen skapande skola.
- Talangutveckling och växthusverksamhet har sedan 2008 sin bas i Botkyrka kommun men attraherar unga filmare från hela länet. Under 2009 har fler än 600 unga varit ak-

tiva inom verksamheten och flera av Filmbasens filmare har mottagit priser och utmärkelser under året.

- Visning och spridning av kvalitetsfilm har fått större fokus under året i samverkan med biografier och visningsorganisationer och genom Film Stockholms särskilda stöd för visning av ungas egna filmer. En referensgrupp med kommunrepresentanter har bildats under året för att bereda frågor om biografutveckling bl.a genom digitalisering.

Särskilda utvecklingsfrågor har under året varit projekt i samverkan med Regionbibliotek Stockholm, framtagande av samverkansplan med Sörmland, Västmanland och Örebro samt en handlingsplan för initiering av filmprojekt inom vården.

### **3.1.8 Länshemslöjdskonsulenterna**

Länshemslöjdskonsulenternas omsättning för 2009 uppgick till 3,5 mnkr varav 2,4 mnkr utgjordes av landstingsbidrag. Länshemslöjdskonsulenterna följer verksamhetsplanen och de mål och riktlinjer som Kulturnämnden och Nämnden för hemslöjdsfrågor fastställt. Verksamheten marknadsfördes dels genom informationsskriften Slöjdfröjd men också genom deltagande i utställningar.

Slöjdhuset på Sabbatsberg i Stockholm är den centrala punkten för konsulentverksamheten. I Slöjdhuset har 35 kurser genomförts i egen regi, med totalt 319 kursdeltagare (35 män, 284 kvinnor). I flera av dessa kurser anlätades handledare från andra kulturer och länder.

Utbildningsverksamheten har fokuserat på fortbildningar av pedagoger. Under året har slöjd-klubbshandledarutbildning Steg 1 genomförts, där 17 pedagoger (15 kvinnor och 2 män) deltog. Tillsammans med Circonova genomfördes en ledarutbildning för elva pedagoger (5 män och 6 kvinnor) kallad ”Tänker händer”.

Under året har 270 (200 flickor och 70 pojkar) barn och ungdomar deltagit i någon/några av våra 28 aktiviteter för barn och ungdomar. ”Verkstan” är en öppen aktivitet för unga mellan 13-25 år.

Tillsammans med Etnologiska institutionen, Stockholms universitet, lämnade hemslöjds-konsulenterna i länet in en offertansökan till Skolverket för att vara med i deras upphandling av kurser. Länshemslöjdskonsulenterna gjorde en förstudie kring Slöjden och lärarlyftet.

Tillsammans med Svensk Slöjd och Slovakiska Ambassaden genomfördes ett projekt för att stärka samarbetet mellan Sverige och Slovakien kallat ”Sloverige”. I Slöjdhuset gjordes en temahelg med två lärare, en textil och en hård, från Slovakien. 29 personer (7 män och 22 kvinnor) deltog i Slöjdhelgen.

”Rik på slöjd” är ett näringsprojekt där 15 aktiva slöjdare, (1 man och 14 kvinnor), deltar från länet. Syftet är att fokusera mer på de professionella slöjdarna och stärka hemslöjden som varumärke samt stimulera till eget företagande.

Länshemslöjdskonsulenterna har varit med och producerat den kurdiska textilutställningen ”Dast kerdi kurdi” som visades i i Sigtuna museum och Luna kulturhus i Södertälje.

Länshemslöjdskonsulenterna och konstenheten genomför med start under hösten 2009 ett gemensamt projekt för att hitta nya vägar för slöjdare och konstnärer att arbeta tillsammans. Omtanke och omhändertagande är en viktig del i läkeprocessen och där är slöjd, hantverk och konst några av de allra viktigaste delarna för att kunna uppnå goda helhetslösningar. Kultur- nämnden avsatte 300 tkr under 2009 och bidrag har även sökts från Nämnden för hemslöjds- frågor. Projektet avslutas under 2011.

### **3.2 Konstverksamheten**

Konstverksamhetens landstingsbidrag uppgick till 5,1 mnkr, den totala omsättningen var 5,7 mnkr.

Konstinköpsverksamheten har bedrivits ungefär som de närmast föregående åren och antalet byggprojekt som renderat konstanslag från Landstingsfastigheter via Locum har varit ett trettiotal. 274 nya konstverk har köpts in för ordinarie konstanslag under året till en sammanlagd kostnad av 3,1 mnkr.

#### **3.2.1 Konstinventering**

När det gäller skötsel och tillsyn av konstinnehavet har konstenheten fortsatt arbetet med att implementera beslutet om att det ska finnas konstansvariga på alla landstingets arbetsplatser som bl a ska inventera konsten årligen. Det finns sedan ungefär fyra år tillbaka huvudkonstansvariga vid alla förvaltningar och bolag. Genom kulturnämndens särskilda satsning på inventeringsverksamheten ökade inventeringsgraden under 2008 och fortsatte under 2009 då 22 560 konstverk inventerades, vilket utgör ca 26 procent av landstingets konstinnehav.

Inom denna satsning på inventering har under året sex konstnärer anlitats på deltid och två av konstenhetens fast anställda personer har också ökat sin arbetstid för att delta i projektet. Uppgiften har varit att hjälpa förvaltningarna och bolagen att komma igång med sina konstinventeringar. Det innebär i många fall att utföra en grundinventering tillsammans med den konstansvariga, så att underlaget för kommande inventeringar är uppdaterat. På så sätt får den konstansvariga också praktisk handledning i hur en inventering går till, vad man ska tänka på o s v. På större arbetsplatser, t ex de stora sjukhusen, kan det också handla om att hjälpa till med att organisera det ”nät” av konstansvariga som behövs för att täcka hela sjukhuset och därmed göra en årlig inventering av hela konstbeståndet till en rimlig arbetsuppgift för var och en. Kulturförvaltningen framhåller att det är ett mycket tidsödande arbete att utföra sådana grundinventeringar och också bistå arbetsplatserna med att organisera inventeringsverksamheten. Det kan inte jämföras med de årliga inventeringar som arbetsplatserna förutsätts klara av själva när det finns ett aktuellt inventeringsresultat att utgå ifrån.

#### **3.2.2 Aktiva åtgärder**

Inom anslaget Aktiva åtgärder fortsatte projektet med konstnärlig medverkan i arbetet med en ny RUFs i samarbete med Regionplanekontoret. Fyra konstnärer har varit anställda för att delta i RTK:s arbete med en ny RUFs (Regional Utvecklingsplan För Stockholmsregionen). Den konstnärliga kompetensen har tidigare fattats i den här typen av planarbete och tanken är att konstnärerna relativt förutsättningslöst deltar i projektet och för samtal med övriga parter och bidrar till ett ökat erfarenhetsutbyte mellan olika yrkesgrupper och tillför kvalitéer och synliggör aspekter som kan vara värdefulla för verksamheten. Till projektet finns genom Konstfrämjandets försorg också knutet forskningsresurser och projektgruppen planerar en dokumentation av projektet mot slutet av projektiden under våren 2010.



### 3.2.3 Sjukt bra konst! En utställning på Stockholms läns museum

Med utställningen Sjukt bra konst! Vill Stockholms läns museum och landstingets kulturförvaltning för en bred allmänhet presentera ett urval ur landstingets omfattande konstinnehav. Det handlar om konst av varierande uttryck, storlek och material, allt från stora platsspecifika lösningar till inköpta grafiska blad. Ur 2009 års budget avsattes 200 tkr. Utställningen öppnar vid årsskiftet 2010/2011.

## 3.3 Kultur i vården

Kultur i Vården omsatte under 2009 ca 14 mnkr, varav 12,2 mnkr bestod av landstingsbidrag. Verksamheten omfattar utbudet genom programkatalogen och projektstöd med inriktning främst mot barn, ungdomar och äldre, Fri Kultur i vården, ersättning till STIM samt forskningsprojektet Kultur i vården och vården som kultur. Verksamhetsområdet Kultur i vården redovisar ett nollresultat för 2009.

### 3.3.1 Programkatalogen

Under 2009 har ca 385 beställare bokat program ur programkatalogen. Grupperna/artisterna har framfört 3 182 program varav 1 960 program med musik, dans, teater eller aktiviteter i Skaparverkstan samt 1 222 högläsningar. 82 procent av programmen har gjorts för vuxen publik och 18 procent för barn/ungdomar. Av totalt 3 182 beställda program under 2009 har totalt 47 procent framförts av kvinnor och 53 procent av män.

Tabell 5: Utnyttjade program per huvudman (musik, dans, teater, Skaparverkstan)

	Andelen utnyttjade program i %				
	2005	2006	2007	2008	2009
Landstinget*	51	57	61	62	55
Kommuner och annan huvudman	49	43	39	38	45

\* Inkl kommunala/privata enheter där landstinget köper platser

Tabell 6: Utnyttjade program per huvudman (högläsning)

	Andelen utnyttjade program i %				
	2005	2006	2007	2008	2009
Landstinget*	94	94	94	95	95
Kommuner och annan huvudman	6	6	6	5	5

\* Inkl kommunala/privata enheter där landstinget köper platser

### 3.3.2 Fri Kultur i Vården

Mellan maj 2008 och maj 2009 genomfördes försöksverksamhet med Fri kultur i vården. Beställarna hade frihet att själva välja artister vid sidan av kulturnämndens ordinarie utbud i programkatalogen. Kulturnämnden utvärderade försöket sommaren 2009 då vissa frågeställningar lyftes fram som kräver att formerna för verksamheten måste ses över.

Under 2009 har det framförts 188 program av ca 50 grupper till en kostnad av 700 tkr. Restande delen av budgeten har omfördelats till bland annat programkatalogen inom Kultur i Vården.

### 3.3.3 Ersättning till STIM

Kulturnämnden ansvarar för landstingets ersättning till STIM för den musik som spelas i landstingets lokaler, främst inom vården. Kostnaden för 2009 uppgick till 935 tkr.

### 3.3.4 Projektstöd Kultur i Vården

Anslaget till Projektstöd Kultur i Vården för 2009 uppgick till 1 200 tkr och är oförändrat jämfört med 2008. Totalt har 12 organisationer beviljats stöd . Totalt 643 tkr (55 %) har fördelats till verksamhet på barnsjukhusen.

### 3.3.5 Forskningsprogrammet Kultur i vården och vården som kultur

Forskningsprogrammet Kultur i vården och vården som kultur upphörde i praktiken redan 2005 då de sista forskningsmedlen fördelades. För 2009 budgeteras 65 tkr för beredning och administration av de projekt som inte är slutredovisade och som därmed inte erhållit fullständiga forskningsmedel.

## 3.4 Stöd till föreningsliv

Landstingsbidraget var 2009 budgeterat till 47 087 tkr. Sammanlagt fyra pensionärsförbund, 40 ungdomsorganisationer och tre idrotts- och friluftorganisationer har fått stöd under året. Verksamhetsområdet visar ett nollresultat.

Tabell 7: Antal distriktsorganisationer som får stöd samt stödgrundade antal medlemmar

Organisation	Antal förbund		Antal stödgrundade medlemmar	
	2008	2009	2008	2009
Idrottsorganisationer	3	3	Ej stöd per medlem	Ej stöd per medlem
Pensionärsorganisationer	4	4	110 964	108 578
Ungdomsorganisationer (inkl handikapprörelsens ungdomsorganisationer)	39	40	92 605	94 471
<b>Summa</b>	<b>46</b>	<b>47</b>		

Tabell 8: Stöd per medlem och organisationsform

Organisation	Grundstöd		Stöd per medlem	
	2008	2009	2008	2009
Idrottsorganisationer	*	*	*	*
Pensionärsorganisationer	150 000	150 000	7,46	7,67
Ungdomsorganisationer	250 000	250 000	126,80	119,75

\* Idrotts- och friluftorganisationernas stöd beräknas inte på medlemsantal och grundstöd.

Tabell 9: Utbetalat 2008 och 2009 per den 31 december

Organisationsform	2008	2009
	tkr	tkr
Idrottsorganisationer	24 283	24 983
Pensionärsorganisationer	1 428	1 428
Ungdomsorganisationer	20 676	20 676
<b>Summa</b>	<b>46 387</b>	<b>47 087</b>

*Tabell 10: Könsuppdelad statistik 2009*

Organisation	Män	Kvinnor
	%	%
Idrottsorganisationer	57	43
Pensionärsorganisationer	38	62
Ungdomsorganisationer	55	45

### 3.4.1 Ungdomsorganisationer

Under 2009 har två ungdomsorganisationer återkommit och beviljats verksamhetsstöd, nämligen Fältbiologerna Stockholm-Uppland-Gotland och Svenska Baptisternas Ungdomsförbund Stockholmsdistrikt. En ny organisation - Syrianska/Arameiska Akademiker Föreningen Region Stockholm – godkändes från 2009 för verksamhetsstöd till regional ungdomsorganisation. Unga Synskadade Stockholm har av kulturnämnden beviljats dispens från reglerna för verksamhetsstöd då de inte uppfyllt gällande regler vad avser antalet medlemmar.

Utifrån antalet budgeterade stödberättigade medlemmar var stödet per medlem under 2009 ca 120 kr vilket var något lägre jämfört med föregående år. Grundstödet var 250 tkr per organisation. Hela anslaget om 20 676 tkr utnyttjades.

### 3.4.2 Pensionärsorganisationer

Stöd gavs till fyra pensionärsorganisationer. En pensionärsorganisation ska ha minst 500 medlemmar, som uppbär någon form av pension eller har sjukersättning samt är bosatta inom landstingsområdet. Antalet stödberättigade medlemmar var i stort sett lika många som året före. Stödet per medlem var 7,63 kr och grundstödet oförändrat, 150 000 tkr. Hela anslaget utnyttjades.

### 3.4.3 Idrotts- och friluftorganisationer

Anslaget till idrotts- och friluftorganisationer har förstärkts med 700 tkr jämfört med 2008 och uppgår till 24 983 tkr. Kulturnämnden har beviljat stöd till tre organisationer. Hela anslaget utnyttjades.

### 3.5 Stöd till folkbildning

Landstingsbidraget till folkbildning uppgick till 87 mnkr, varav 34 mnkr till studieförbunden och 53 mnkr till folkhögskolorna. Verksamhetsområdet Stöd till folkbildning redovisar för året ett underskott på 1,7 mnkr som härrör från interkommunal ersättning till folkhögskolor.

#### 3.5.1 Studieförbunden

2009 års anslag till studieförbunden om 34 mnkr utnyttjades.

*Tabell 11: Antal studieförbund som får stöd samt antalet studiecirkeltimmar som ger stöd*

	Antal förbund		Antal stödgrundande studiecirkeltimmar	
	2008	2009	2008	2009
Studieförbund	8	9	1 810 905	1 715 230

Grundstödet per studieförbund var 150 tkr och stödet per studiecirkeltimme uppgick till drygt 18 kr. De nio studieförbund som fick stöd för 2009 arrangerade bland annat studiecirkel, kulturprogram och annan folkbildningsverksamhet. Från och med 2009 tillkom studieförbundet Ibn Rushd som beviljades grundstödet, 150 tkr.

Inom anslaget satte kulturnämnden av 700 tkr för att stödja studieförbundens kulturverksamhet som genomförs utanför den bidragsberättigade studiecirkelverksamheten. Stödet till varje studieförbund har utfördelats utifrån genomförda och till Folkbildningsrådet inrapporterade kulturprogram.

#### 3.5.2 Folkhögskolor

Landstingen och staten svarar gemensamt för finansieringen av folkhögskoleverksamheten i landet.

##### *Stöd till rörelsefolkshögskolor*

Kulturnämnden stöder länets, för närvarande 25 folkhögskolor med totalt 41,4 mnkr, varav 2,4 mnkr utgörs av statsbidrag för utebliven moms. Det är RIO (Rörelsefolkshögskolornas intresseorganisation) som beräknar fördelningen till folkhögskolorna inom Stockholms län utifrån en särskild fördelningsmodell.

Den ersättning som betalas ut per deltagarvecka till skolorna varierar något mellan åren beroende på hur många veckor skolorna slutligen genomför i förhållande till det på förhand fastställda bidragstaket. Under 2009 har ersättningen per genomförd deltagarvecka uppgått till preliminärt 330 kr för skolorna i Stockholms län.

##### *Interkommunal ersättning*

Konstruktionen med interkommunal ersättning innebär att respektive landsting betalar bidrag för elever från det egna länet som studerar på folkhögskolor i andra län. I det interkommunala bidraget finns inget tak för kostnaderna på samma sätt som avser stödet till rörelsefolkshögskolorna.

2009 års kostnader för interkommunal ersättning för folkhögskoleutbildning är högre än vad som budgeterats. I budgeten för 2009 fanns 14,1 mnkr upptagna för interkommunala ersättningar till elever som går på folkhögskolor utanför Stockholms län. Helårskostnaden blev 15, 8 mnkr, d v s ett underskott på 1,7 mnkr.

### **3.6 Stockholms landstings idrottsförbund (SLIF)**

Stockholms landstings idrottsförbund (SLIF) och SLIF-kansliet har till uppgift att stödja och stimulera den motions- och tävlingsverksamhet som bedrivs av ideella idrottsföreningar inom landstinget, samt att påverka och stimulera all personal inom SLL att röra på sig och må bra. Budgeten för 2009 uppgår till 3 625 tkr och verksamheten redovisar ett nollresultat för året.

Under året har SLIF anordnat arrangemang för alla anställda inom SLL som steg- och cykeltävlingar, landstingsmästerskap i olika idrotter, medverkat i arrangemang som Tjejgåing, Vår-ruset, Tjejmilen Blodomloppet och Bellmansstafetten samt arrangemang av friluftskaraktär som cykling, långfärdsskridskoåkning, kajakpaddling, simning, skidor och vandringar i skärgården och på Sörmlandsleden. Cykelutmaningen: att cykla till och från arbetet har också genomförts både för den egna hälsan och för miljön för andra året i rad. 2009 års stegtävling samlade över 8000 deltagare.

SLIF arrangerar också kurser för föreningsledare och funktionärer samt föreläsningar för anställda inom SLL.

Totalt har 14400 deltagit (85 % kvinnor och 15 % män) i olika aktiviteter, att jämföras med 5400 deltagare för 2008.

### **3.7 Förvaltningskontoret och gemensamma kostnader**

Verksamhetsområdet avser gemensamma administrativa kostnader så som förvaltningskontoret som bereder ärenden till kulturnämnden och landstingets konstnämnd samt kostnader för förtroendevalda. Landstingsbidraget uppgick 2009 till 24,7 mnkr, varav drygt 1 mnkr avser kostnader för förtroendevalda. Verksamhetsområdet visar för perioden ett överskott ca 0,6 mnkr, som huvudsakligen hänförs till vakanser inom förvaltningskontoret samt överskott om 0,2 mnkr för politikernas arvoden.

Landstingsfullmäktige har fastställt ett resultatkrav för alla nämnder och styrelser p g a att arbetsgivaravgiften sänkts efter att budgetramarna upprättades. För kulturnämndens del uppgår resultatkravet till 200 tkr som belastar verksamhetsområdet Förvaltningskontoret och gemensamma kostnader.

### **3.8 Disponibelt utrymme**

2009 budgeterade kulturnämnden ett disponibelt utrymme om drygt 2,1 mnkr. Hela anslaget har under året omfördelats till bland andra Stöd till regional kulturverksamhet, samt konstverksamheten.

### **3.9 Mångfald och övriga verksamhetsförändringar**

#### **3.9.1 Åtgärder för att utveckla entreprenörskap**

Landstingsfullmäktige uppdrog 2009 till kulturnämnden att hjälpa kulturorganisationer att utveckla sitt entreprenörskap bl a genom konsultstöd.

Kulturnämnden har i verksamhetsstödet för 2009 givit Intercult totalt 900 tkr för att tillhandahålla ett resurscentrum i EU-frågor för kulturorganisationer i länet åren 2009 – 2011. Vidare har kulturnämnden satt av 400 tkr och uppdragit åt förvaltningen att ställa extern konsult till förfogande för de större mottagarna av årligt verksamhetsstöd för att de ska få hjälp att utveckla sitt entreprenörskap och öka samverkan med näringslivet.

Kulturnämnden har även tagit erforderliga beslut om att stödja Transit Kulturinkubator. Genom Transit byggs det under de kommande åren upp ett inkubatorsnätverk med Kungliga Musikhögskolan, SITE och Filmbasen. Syftet med samarbetet är att etablera och utveckla ett gemensamt inkubatorsstöd till kreatörs- och kulturföretagare i Stockholms län. Stödet kommer att bestå av samordnade företagsrådgivnings- och kompetensutvecklingsaktiviteter för kreatörer inom konst, design, konsthantverk, film, musik och scenkonst. Stödet vänder sig i första hand till kreatörs- och kulturföretag som fokuserar på kontinuerligt och expansivt företagande inom de kreativa och kulturella näringarna. Majoriteten av företagen är utexaminerade från någon konstnärlig högskola alternativt är verksamma inom sin bransch sedan minst fem år.

#### **3.9.2 Regional biblioteksplan**

På uppdrag av Stockholms läns landsting och staten bedriver Stockholms stadsbibliotek regionbibliotek för Stockholms län. Stockholms kulturnämnd är administrativ huvudman för verksamheten. Dessutom är Stockholms stadsbibliotek informations- och lånecentral för Mellansverige.

Bibliotekslagen (SFS 1996:1596) kompletterades den 1 januari 2005 med ett tillägg vilket lyder: ”Bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet ska samverka. Kommuner och landsting ska anta planer för biblioteksverksamheterna” (§ 7a).

Kultur- och utbildningsnämnden gav i samband med beslut om verksamhetsstöd för 2006 Regionbibliotek Stockholm (tidigare benämnd Länsbiblioteket i Stockholms län) uppdraget att i dialog med sina samarbetspartner utarbeta en regional biblioteksplan för Stockholms län (KUN 2005-12-06, § 139).

De kommunala biblioteksplanerna ska beskriva och ge förslag på utveckling av det lokala bibliotekssystemet i en kommun och en regional biblioteksplan ska handla om samverkan och utveckling inom ett landsting/en region. Den regionala biblioteksplanen ska ge en bild av regionens biblioteksverksamhet och visa på samverkansmöjligheter mellan olika biblioteksaktörer i länet.

Under 2009 har kulturnämnden fastställt en regional biblioteksplan för Stockholms län. Planen är inte styrande för de olika biblioteken, utan ger underlag för att utveckla och stimulera samverkan mellan biblioteken inom länet. Planens syfte är att

- förbättra biblioteksservicen i länet ur ett användarperspektiv,

- tydliggöra bibliotekens betydelse och roller i information, kultur, utbildning, forskning och regional utveckling i Stockholms län och att
- fungera som ett verktyg för framtida samverkan och samarbete för de olika bibliotekshuvudmännen i länet,
- göra en förteckning över bibliotek av olika slag som finns i Stockholms län.

I enlighet med biblioteksplanen har kulturnämnden även utsett ett regionalt biblioteksråd för att utveckla en bra samverkan mellan olika bibliotek i länet. Regionbiblioteket administrerar och ansvarar för rådets arbete. Ordföranden i rådet är chefen för regionbiblioteket. Elva ledamöter ingår i rådet.

### **3.9.3 Samverkan med landstingen i Sörmland, Västmanland och Örebro**

Landstingsfullmäktige har beslutat om fördjupad samverkan mellan de fyra länen i frågor rörande vård, trafik och kultur. Inom kulturområdet har filmverksamhet valts som ett prioriterat område att samverka kring genom de regionala resurscentra som finns i alla fyra län – för Stockholms del Film Stockholm. Kulturnämnden har i september 2009 för Stockholms läns landstings del fastställt projektplan rörande samverkan åren 2009 – 2011. Samverkan avser

- Barn & unga/Pedagogik
- Visning/spridning av film:
- Talangutveckling av unga filmare

### **3.9.4 Young Baltic Narratives**

Kulturnämnden har under 2009 beslutat att ansöka om EU-stöd och gå in som s k Lead partner för projektet Young Baltic Narratives - ungas filmer inom Central Baltic Archipelago. Projektet är preliminärt tänkt att starta i maj 2010 och pågå till och med december 2012. Projektet ska drivas i samverkan mellan Film Stockholm och Ö-skolorna i Norrtälje och Värmdö, skolor och fritidsgård på Gotland tillsammans med Film på Gotland, skolor på Åland tillsammans med Skolbyrån vid Ålands landskapsregering, skolor i Åbolands skärgård tillsammans med Föreningen Skärgårdskanalen och utbildningsförvaltningen Västaboland samt Ö-skolor och Föreningen Kinobuss i Estland. Projektet inriktats på tre delar:

1. Kreativt filmskapande med och av unga i skolan och på fritiden.
2. Fortbildning för pedagoger i filmskapande.
3. Gemensam dokumentation i nära samarbete med ungdomarna.

### **3.9.5 Föreskrifter för hantering av konst**

I november 2009 föreslog kulturnämnden landstingsfullmäktige föreskrifter för hantering av landstingsägd konst i samband med huvudmannaskapsförändringar.

Förslaget till föreskrifter anger bl a att konst kan säljas om både lokaler och verksamhet övergår till annan huvudman, det finns goda indikationer på att verksamheten kommer att fortsätta som under landstingets huvudmannaskap och den nya huvudmannen avser att behålla konsten i verksamheten samt om den nya huvudmannen visar intresse för konsten och förstår att det innebär ett framtida åtagande att ta över konsten.

### **3.10 Kvalitet och uppföljning**

Inom kulturverksamheten sker den egentliga kvalitetsbedömningen i samband med att ansökningarna bereds. Förvaltningen begär sedan skriftliga redovisningar från alla som erhåller kultur- och föreningsstöd och genomför fördjupade granskningar genom egna stickprovskontroller ute hos organisationer. Därutöver gör förvaltningen kontinuerlig uppföljning av de organisationer som får verksamhetsstöd till regional kulturverksamhet samt stöd till regional distriktsorganisation. Beslutade stöd betalas ut till fullo efter att förvaltningen godkänt bokslut med verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning samt revisionsberättelse från närmast föregående år. Förvaltningen har också fortlöpande kontakt med större mottagare av verksamhetsstöd. Under 2009 har kulturförvaltningen förelagt kulturnämnden uppföljningsrapporter rörande Stöd till kultur i skärgården 2008, Kulturstöd 2008, de regionala distriktsorganisationernas arbete med målområdena samt försöksverksamheten med Fri kultur i vården.

#### **3.10.1 Uppföljning av kulturstöd 2008**

2008 beviljade kulturnämnden totalt 9 mnkr till 123 projekt/verksamheter. 19 beviljade stöd avser stöd till kontinuerlig verksamhet, fyra stöd avser tillgänglighetsstöd och resterande stöd är för tillfällig verksamhet.

Förvaltningens uppföljning var inriktad mot de organisationer som fick kulturstöd till kontinuerlig verksamhet 2008. Uppföljningen innebar att kulturförvaltningen träffade företrädare för ett utvalt antal organisationer. I några fall besöktes pågående utställningar och föreställningar besökts.

Totalt redovisades 481 000 besökare. Barn och unga utgjorde 51 procent av antalet besökare vilket är en lägre andel än de 66 procent som angavs vid ansökan och beslut om stöd.

De flesta kulturstöd genomförs endast i några få kommuner. Av 108 redovisade projektstöd är det bara 15 som har uppgett att projekten har genomförts i hela länet. 70 projekt har genomförts i Stockholm stad. Vilket innebär att Stockholm stad även 2008 är överrepresenterat i förhållande till folkmängd.

De organisationer som fick kulturstöd till kontinuerlig verksamhet 2008 ser mycket olika ut. 12 organisationer har besökts och fokus lades på hur organisationen i sin verksamhet beaktat kulturnämndens målområden, spridning i länet och hur organisationen når målgruppen för verksamheten. De stora skillnaderna i uppbyggnad och utövande speglar det sätt som organisationerna arbetar. Förvaltningen kan konstatera att det är svårt att konkret styrka de olika organisationernas arbetssätt när det gäller målområdena.

De 27 verksamheter som erhållit kulturstöd till tillfällig verksamhet och som besöktes uppfyllde förvaltningens förväntningar såväl till formerna för projektens genomförande som till konstnärlig kvalitet.

Sammantaget är var förvaltningen inte helt nöjd med resultatet av andelen besökande barn och unga. Differensen mellan ansökan och redovisning blev större än förväntat. Men förvaltningen ansåg ändå att de verksamheter som fick stöd 2008 visar på en mångfald i kulturlivet i länet. Både när det gäller bredd och spets.



### 3.10.2 Fördjupad uppföljning av de regionala distriktsorganisationernas arbete med målområdena

Kulturnämnden beslutade i maj 2008 att en fördjupad uppföljning av 2008 års verksamhet skulle inriktas på hur de regionala distriktsorganisationerna arbetar i linje med de fyra målområdena som reglerna anger; demokrati, jämställdhet, jämlikhet och tillgänglighet för funktionshindrade. Nämnden beslutade även att uppdraget skulle läggas ut på extern expertis. Den politiska avsikten är att målområdena skulle utgöra värdegrund för alla ekonomiska stöd till kultur, föreningsliv och folkbildning. För distriktsorganisationernas del är meningen att målområdena skulle ange inriktning för distriktets arbete.

Under 2009 gjordes en speciell fördjupad uppföljning av de regionala distriktsorganisationerna. Förvaltningen valde att uppdraget skulle göras av ett centralt upphandlat konsultföretag, Öhrlings PricewaterhouseCoopers. Syftet med uppdraget var att ge mer ingående kunskap om hur distriktsorganisationerna konkret arbetar med de fyra ovan nämnda målområdena, både i egen verksamhet och gentemot sina lokalavdelningar. Dessutom att ge förslag på metoder för kulturförvaltningens fortsatta arbete med att följa upp de fyra målområdena.

Kulturförvaltningen valde ut 17 distriktsorganisationer som skulle följas upp. Förutom dessa valde konsulten under uppföljningens gång ut två specialdistriktsförbund från Stockholms idrottsförbund för att komplettera bilden av Stockholms idrottsförbund. Totalt blev det 14 organisationerna från ungdomsförbunden, ett pensionärsförbund och fyra från idrotts- och friluftsförbunden.

I rapporten framkommer att det är stora skillnader på distriktsorganisationerna både vad gäller organisationens storlek och roll gentemot riksorganisationen och lokalavdelningarna. Dessutom är distriktsorganisationernas verksamhet mycket olika varandra.

Rapporten pekar också på att distriktsorganisationerna har en begränsad påverkan på verksamheten i lokalavdelningarna. När det förekommer är det oftast i form av utbildningsinsatser, vilket kan antas vara en naturlig följd av folkrörelsetraditionens ”nedifrån och upp synsätt”.

Enligt rapporten har samtliga distriktsorganisationer en fungerande formell föreningsdemokrati. Men få organisationer har en systematisk uppföljning av sitt arbete. Generellt gäller att de flesta organisationerna saknar en dokumenterad beskrivning av hur de arbetar med något av de fyra målområdena. Det gäller även för mätning, utvärdering och förbättringar av arbetsätten inom målområdena. Konsulterna uppger dock att distriktsorganisationerna har en stark vilja att arbeta med målområdena och skulle gjort det även om det inte varit ett krav enligt landstingets regler för stöd. Målområdena kan betraktas som generellt angelägna och finns med även i t ex de statliga stöden till ungdomsförbunden, så är det rimligt att anta att organisationerna i sitt arbete på både nationell, regional och lokal nivå har ett tänkande som omfattar de olika målområdena. Organisationerna har också enligt rapporten uttryckt att de anser att frågorna är viktiga och säger att de skulle arbeta med målområdena oavsett om de är landstingets målområden eller ej.

I rapporten föreslås att landstingets redovisningsdirektiv blir tydligare och ett förslag är att göra återrapporteringen i den årliga redovisningen liknande den som tillämpats i rapporten. Det poängteras också att organisationerna påpekat att det är viktigt med en dialog inte bara skriftlig återrapportering.

Förvaltningen har också i sina egna uppföljningar tidigare år kommit fram till att det är svårt att få dokumenterad information om hur organisationerna arbetar med målområdena. Vid frågor på de olika målområdena har det visat sig att organisationerna ofta gör mer än vad som framkommit i skriftligt material.

För att öka efterlevnaden av målområdena kommer förvaltningen att under 2010 dels kommunicera rapporten med företrädare för stora delar av föreningslivet, dels att vidta vissa förändringar i de redovisningsblanketter som distriktsorganisationerna fyller i varje år. Ett forum, som kan nämnas, för att sprida och återkoppla rapporten är Stockholms läns Ungdoms Samarbetsorganisation (SUS). SUS organiserar nästan alla ungdomsorganisationer som får stöd från landstinget inklusive Stockholms idrottsförbund. För pensionärsorganisationernas del kommer rapporten att behandlas i det samverkansorgan som finns mellan dem och kulturförvaltningen. Denna återkoppling kan ge vissa idéer hur en fortsatt systematisk uppföljning av distriktsorganisationerna kan utformas. Förvaltningen har som en ambition, att till någon del kunna använda sin av dessa vid granskningen av 2009 års verksamhet.

### **3.10.3 Utvärdering av Fri kultur i vården**

Mellan maj 2008 och maj 2009 bedrev kulturnämnden försöksverksamhet med "Fri kultur i vården". Verksamheten var ett komplement till programkatalogen Kultur i vården. Inom Fri kultur i vården kunde beställarna själva bestämma vilka artister som skulle anlitas. Kulturnämnden svarade sedan för ersättningen till artisterna.

Sammanfattningsvis visade utvärderingen att varken beställarnas uppfattning, observation eller intervjuer med personal och vårdtagare tyder på att det är någon skillnad i genomförarkvalitet för de båda formerna av kultur i vården - Programkatalogen eller Fri kultur i vården.

Vad gäller administrationen kring de båda verksamheterna konstaterades även där att det inte är någon större skillnad. Bland de som uttryckt en åsikt anser dock flest att programkatalogen innebär en enklare administration.

Artisterna inom de båda kategorierna är positiva till att göra en audition och ingå i en programkatalog och därmed få hjälp med marknadsföringen.

Det konstaterades att många som normalt beställer ur programkatalogen inte kände till Fri kultur i vården.

### **3.10.4 Uppföljning skärgårdsstöd 2008**

Sju projekt beviljades stöd. Samtliga projekt har redovisats. Samtliga definierade skärgårdsöar tog del av något projekt/arrangemang.

Genomförandeperioden för projekten var i huvudsak vår, sommar och höst. 4 projekt genomfördes under sommaren till vilka fördelades stöd med sammanlagt 79 000 kronor. Resterande 221 000 kronor av anslaget fördelades till 3 projekt under främst vår och höst. Bofasta har tagit del av samtliga redovisade projekt/arrangemang. Totala antalet deltagare var 4 608 st. I 6 av 7 projekt översteg den totala kostnaden kulturnämndens stöd vilket bl a inneburit att projekten har haft finansiering från annat håll. I genomsnitt motsvarar kulturnämndens stöd ca 32 procent av projektens totala redovisade kostnader.

## 4 Verksamhetens ekonomiska resultat

Resultaträkning (Mkr)	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Förändr %	Budget 2009	Avvik %
Landstingsbidrag	368	355	4%	368	0%
Statsbidrag	10	9	20%	9	20%
Övriga intäkter	5	6	-11%	4	25%
<b>Verksamhetens intäkter</b>	<b>383</b>	<b>369</b>	<b>4%</b>	<b>380</b>	<b>1%</b>
Personalkostnader	-31	-30	3%	-32	-2%
Lämnade bidrag	-327	-316	4%	-326	0%
Övriga kostnader	-25	-22	10%	-22	14%
<b>Verksamhetens kostnader</b>	<b>-383</b>	<b>-369</b>	<b>4%</b>	<b>-379</b>	<b>1%</b>
Avskrivningar	-1	-1	25%	-1	0%
Finansnetto	0	1	-88%	0	0%
<b>Resultat</b>	<b>-1</b>	<b>1</b>		<b>0</b>	

### 4.1 Årets resultat

Kulturnämnden redovisar för 2009 ett underskott om 1,0 mnkr, vilket är en negativ avvikelse på 1,2 mnkr jämfört med budgeterat resultat för perioden på 0,2 mnkr. 2008 var resultatet 0,6 mnkr.

Avvikelsen beror på att 2009 års kostnader för interkommunal ersättning för folkhögskoleutbildning blev högre än vad som budgeterats för perioden. I budgeten för 2009 finns 14,1 mnkr upptagna för interkommunala ersättningar till elever som går på folkhögskolor utanför Stockholms län. Helårskostnaden blev 15,8 mnkr, d v s ett underskott på 1,7 mnkr i förhållande till budget.

Anledningen till att kulturnämndens underskott begränsas till 1 mnkr beror i huvudsak på att verksamhetsområdet förvaltningskontor och gemensamma kostnader redovisar ett överskott om 0,6 mnkr för året, beroende på vakanser inom förvaltningskontoret samt överskott om 0,2 mnkr för politikernas arvoden.

### 4.2 Intäkter

Årets intäktsutfall är 383 mnkr, vilket är ca 2,7 mnkr högre än budget för perioden. Merparten av ökningen beror på att kulturnämnden fått ett utvecklingsbidrag (till Stockholms läns blåsarsymfoniker) från kulturrådet som ej budgeterats för. Resterande del beror bland annat på ökade intäkter inom Film Stockholm och Kultur i vården.

	Bokslut 2009 avvikelse mot budget	Beslut av LF/ LS/ HSN (Ja/Nej)	Beslut av LF/ LS/ HSN (Belopp)
<b>Intäktsavvikelse mot budget (Mkr)</b>			
3851 Extra statsbidrag blåsarsymfonikerna	1,3	Nej	
3852 Utvecklingsanställd Film Sthlm	0,3	Nej	
3999 Övriga intäkter, Film Sthlm	0,3	Nej	
3490 Övriga intäkter, Kultur i värden	0,6	Nej	
3999 Regl av för högt uppt skuld bokslut 2008	0,2	Nej	
Ev. ej analyserad restpost		Nej	
Summa avvikelse för konto 3999 / Verksamhetens intäkter	2,7		0

### 4.3 Kostnader

Årets kostnadsutfall är 383,1 mnkr, vilket är en procent högre än budgeterade kostnader på 379,3 mnkr. De två viktigaste orsakerna till de ökade kostnaderna är det extra bidrag till Stockholms läns blåsarsymfoniker samt ökade kostnader för interkommunal ersättning.

Den budgeterade kostnadsökningen i jämförelse med helårsbokslut 2008 är ca 3 procent.

	Bokslut 2009 avvikelse mot budget	Beslut av LF/ LS/ HSN (Ja/Nej)	Beslut av LF/ LS/ HSN (Belopp)
<b>Kostnadsavvikelse mot budget (Mkr)</b>			
<i>Konto</i>	<i>Kort förklarande text om avvikelsen</i>		
	Vakans förvaltningskontor, minskade kostnader förtroendevalda	0,5	nej
	Extra bidrag till Blåsarsymfonikerna	-1,3	nej
	Interkommunal ersättning	-1,7	nej
	Övriga kostnader, projekt hemslöjd och konst, konsultstöd	-1,3	nej
Ev. ej analyserad restpost			
Summa avvikelse för konto 7899 / Verksamhetens kostnader			
	-3,8		0

#### 4.3.1 Personal

Personalkostnaderna för året är 0,5 mnkr lägre än budgeterat. Avvikelsen beror på vakanser inom förvaltningskontoret samt att kostnaderna för förtroendevalda varit mindre än budgeterat. Fler uppdragstagare har under året använt F-skatt istället för A-skatt, vilket även det minskat lönekostnaderna. Ingen inhyrd personal användes under året.

2009 års budgeterade lönekostnadsökning uppgår till 5 procent jämfört med bokslut 2008.

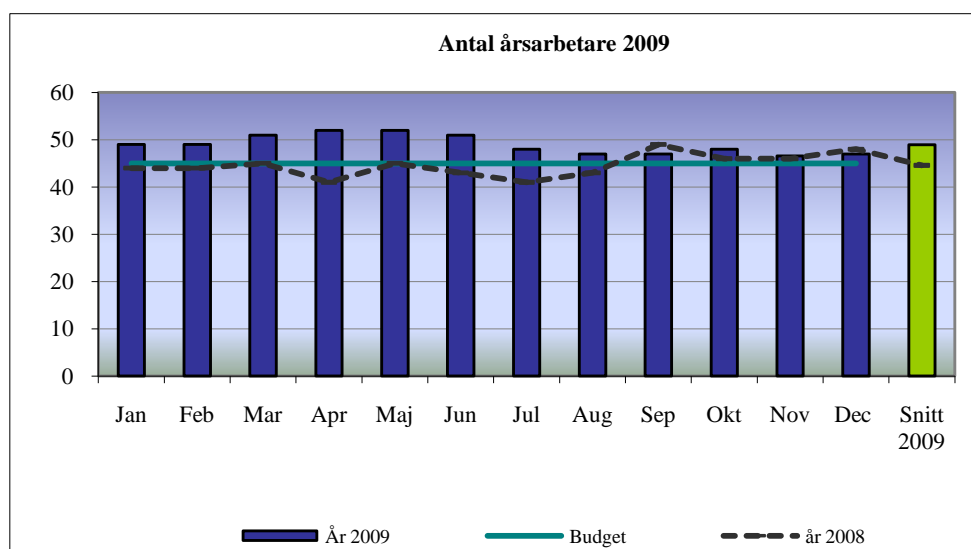
	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Förändr %	Budget 2009	Avvik %
<b>Bemanningskostnader (Mkr)</b>					
Summa personalkostnader	31,1	30,3	3%	31,6	-2%
varav förändring sem.skuld	0,3	0,4	-25%	0,1	200%
varav lönekostnad	29,8	29,9	0%	31,5	-5%
Inhyrd personal		0,1			
<b>Summa bemanningskostnad</b>	<b>31,1</b>	<b>30,4</b>	<b>2%</b>	<b>31,6</b>	<b>-2%</b>
<b>Sjukfrånvaromått</b>					
	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Förändr %	Budget 2009	Avvik %
Snitt antal sjukdgr per anställd	15	17	-12%	12	25%

Antalet sjukdagar per anställd har minskat från 17 dagar per den 31 december 2008, till 15 dagar för 2009.

Kulturförvaltningens anställda fick under 2009 en genomsnittlig löneökning på ca 3,8 procent.

Personalkostnadsförändring (%)	Bokslut 2009 jmf bokslut 2008	Bokslut 2008 jmf bokslut 2007	Budget 2009 jmf bokslut 2008
<b>Total personalkostnadsförändring</b>	-3,0%	6,0%	4,3%
varav avtalsenlig löneökning	3,8%	4,0%	3,5%
varav så kallad löneglidning			
varav volymförändring			
varav pensionskostnadsförändring			

Antalet årsarbetare har under året varit något högre jämfört med 2008. Förändringen beror på att förvaltningen under 2009 har projektanställda inom konstenheten, en utvecklingsanställd, samt på att vikarier för långtidssjukskrivna medarbetare anställts.



Antalet årsarbetare per den 31 december var 47, vilket kan jämföras med 2008 års antal på 48.

Antal årsarbetare	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Förändr %	Budget 2009	LF/LS/HSN beslut (Ja/Nej)
<b>Totalt antal årsarbetare</b>	<b>47</b>	<b>48</b>	<b>-2%</b>	<b>45</b>	<b>Nej</b>

Antalet arbetade timmar 2009 har ökat med sju procent jämfört med 2008, vilket kan bero på att snittet i antal årsarbetare har varit något högre under 2009.

Arbetad tid (DI-Diver)	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Förändring %
Faktiskt arb. tim. från schema och jour/beredskapsrapportering	70 346	65 522	7%

#### 4.3.2 Finansnetto

Kulturnämndens räntenetto för 2009 blev 80 tkr att jämföra med 2008 års siffra på nästan 800 tkr. Skillnaden beror på till stor del på 2009 års lägre räntor samt ett fåtal senarelagda stora utbetalningar under 2008.

#### 4.4 Resultatdisposition

Kulturnämndens resultat om -982 tkr balanseras i ny räkning i avvaktan på landstingsfullmäktiges beslut om sådan överföring.

##### Resultatdisposition för kulturnämnden 2009

	Belopp (tkr)
Årets resultat	-982
Lokalt eget kapital	
Landstingskapital	78
<b>Summa Eget Kapital</b>	<b>904</b>

#### 4.5 Investeringar

Investeringar (Mkr)	Bokslut 2009	Nuvarande status	Budget LF 2009
Objekt 1			
Objekt 2 etc.			
Övriga ospecificerade objekt	0,6		0,1
<b>Totalt investeringar</b>	<b>0,6</b>	<b>0,0</b>	<b>0,1</b>

Förvaltningen har på uppdrag av kulturnämnden tecknat ett hyreskontrakt för lokaler åt Stockholms läns museum. I dessa lokaler har under året investerats i en ombyggnad till en kostnad om ca 300 tkr, vilken kulturnämnden inte budgeterat för.

Kulturförvaltningen (Film Stockholm) har investerat 244 tkr i en filmkamera med tillhörande utrustning som kommer att användas av unga filmare i Filmbasens lokaler i Botkyrka.

Under 2009 har även investeringar i datorer gjorts.

#### 4.6 Balansräkning

Balansräkning (Mkr)	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Förändring Mkr
<b>Tillgångar</b>			
Anläggningstillgångar	3	3	0
Omsättningstillgångar	26	23	4
<i>varav kassa och bank</i>	<i>18</i>	<i>16</i>	<i>2</i>
<b>Summa tillgångar</b>	<b>29</b>	<b>26</b>	<b>3</b>
<b>Eget kapital</b>	<b>-1</b>	<b>1</b>	<b>-2</b>
<b>Avsättningar</b> (samt ev Minoritetsintresse)	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Skulder</b>			
Långfristiga skulder	0	0	0
Kortfristiga skulder	30	25	5
<b>Summa skulder och eget kapital</b>	<b>29</b>	<b>26</b>	<b>3</b>

Balansräkningen för årsbokslutet 2009 visar inte på någon större förändring jämfört med den i årsbokslutet för 2008.

Att omsättningstillgångarna är höga vid årets slut beror till stor del på att folkhögskolornas bidrag ännu ej utbetalats. De kortfristiga skuldernas storlek kan till största del hänföras till dessa utbetalningar.

## 5 Ledningens åtgärder

Kulturnämnden har under hösten 2009 förutsatt att underskottet inom interkommunal ersättning regleras i samband med landstingsfullmäktiges beslut om årsbokslut, i enlighet med landstingsstyrelsens beslut 2006/§14.

## 6 Personal

### 6.1 Verksamhetsförändringar och omstruktureringar

Inga nämnvärda verksamhetsförändringar eller omstruktureringar har genomförts inom kulturförvaltningen under året.

### 6.2 Personal- och kompetensförsörjning

Inom kulturförvaltningens samtliga verksamheter var den 31 december 2009 totalt 52 personer anställda. Av dessa anställda var 36 (72 procent) kvinnor och 16 (28 procent) män. Medellönen var den 31 december 27 751 kr för kvinnor och 32 325 kr för män.

Räknat i antal årsarbetare var antalet kvinnor 31,2 och män 15,8. Genomsnittsåldern för tillsvidareanställda var för män 47,5 år och för kvinnor 52,1 år.

Personalomsättningen inom gruppen tillsvidareanställda den 31 december uppgår till 2,7 procent. Förvaltningen har fortfarande inga rekryteringsproblem.

### 6.3 Arbetsmiljö och hälsa

Förvaltningen har under 2009 fortsatt att fokusera på förebyggande åtgärder. Arbetsmiljö är en viktig punkt på samverkansgruppens dagordning. Särskilda arbetsmiljöronder (skyddsronder) görs varje år. Utifrån personalenkäten kan inriktningen på arbetsmiljöarbetet fokusera på rätt områden såsom stress och ergonomi. Förvaltningens anställda erbjuds en timmes friskvårdsaktivitet per vecka under betald arbetstid. Förvaltningens anställda har även haft rätt till ersättning för friskvårdsutlägg upp till 2 000 kr per år.

Förvaltningen har avtal om företagshälsovård där medarbetarna erbjudits kostnadsfri hälsoundersökning, samt ergonomisk rådgivning och samtalsstöd. En stegtävling och "Cykelutmaningen", båda arrangerade av SLIF, genomfördes inom landstinget under våren och sommaren, och var ett led i arbetet för bättre hälsa för alla anställda.

Under hösten 2009 genomfördes en medarbetarundersökning med hjälp av IC Quality. Frågeformuläret vände sig till alla medarbetare vid kulturförvaltningen. Svarsfrekvensen blev 90 procent vilket tolkas som en bra svarsfrekvens som gav en representativ bild av medarbetarskapet inom kulturförvaltningen. Resultatet av enkäten presenterades under hösten för ledning, arbetstagare, samverkansgrupp samt även på enhetsnivå. Arbetet med att prioritera åtgärder har pågått under hösten.

Inom förvaltningskontoret tillämpas flexibel arbetstid enligt ett lokalt kollektivavtal vilket dels underlättar att kombinera föräldraskap med förvärvsarbete och dels kan bidra till sänkt sjukfrånvaro.

## 6.4 Sjukfrånvaro

Det genomsnittliga antalet sjukdagar för kvinnor har minskat från 18 under 2008 till 16 under 2009. För män har sjukdagarna minska från 17 under 2008 till 14 för 2009. Det relativt höga antalet sjukdagar beror huvudsakligen på ett fåtal långtidssjukskrivningar. Totalt under året uppgick sjuklönekostnaderna för kulturförvaltningen till ca 208 tkr för 52 anställda eller ca 4000 kronor per anställd.

Sjukfrånvaromått	1/1 - 31/12 2009			1/1 - 31/12 2008		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Genomsnittligt ant sjukdgr per anställd	16	14	15	18	17	17
Sjukfrånvaro i procent av ord arbetad tid	4,3%	3,9%	4,0%	7,0%	4,3%	6,0%

## 6.5 Uppföljning av landstingets samverkansarbete

Under 2009 har kulturförvaltningens samverkansgrupp sammanträtt tio gånger. Frågor som har behandlats har bland annat berört organisationen, arbetsmiljön, lokalerna, sjukfrånvaron samt lönejämförelser. I april genomfördes en skydds rond med genomgång av arbetsmiljön i de olika lokaler som Film Stockholm, Läns hemslöjds konsulenterna och förvaltningskontoret använder.

## 6.6 Jämställdhet och mångfald

Under året har en kvinna och en man delat på ansvaret för jämställdhets- och mångfaldsfrågor. De har deltagit i möten i landstingets jämställdhetsnätverk och tittat på den statistik som framkommer i medarbetarenkäten och på årets lönerevision. 2009 års jämställdhets- och mångfaldsplan har också föredragits för personalen på en arbetsplatsträff. Den plan som antogs i februari 2009 gäller t o m 2011. Landstingets utbildning för chefer "Certifierad Jämställdhetsutbildning" har under 2009 också varit öppen för kvalificerade handläggare och en person har genomgått utbildningen.

# 7 Miljö

Landstingets miljöpolitiska program Miljö Steg 5 som gäller 2007-2011 bildar grunden för kulturnämndens miljöpolicy. Kulturnämndens verksamheter ska

- i miljöarbetet följa landstingets miljöprogram och gällande miljölagstiftning.
- öka de anställdas kunskaper om miljön så att alla tar ett ansvar för miljön.
- genom ständiga förbättringar påverka den egna verksamhetens inverkan på miljön.
- ta miljöhänsyn vid beslut om mottagare av årligt ekonomiskt stöd.
- ta miljöhänsyn vid beställning av konstnärliga utsmyckningar.
- ta miljöhänsyn inför varje övrigt större beslut.

## 7.1 Miljö Steg 5

### 7.1.1 Transporter

Kulturförvaltningen äger ett fordon som under 2009 körts ca 500 mil och förbrukat ca 300 liter bensin. Däcken som använts har inga dubbar och ska inte innehålla HA-oljor.

### 7.1.2 Kemikalier och kemiska produkter

Inom förvaltningen finns inga utfasningskemikalier.



Samtliga avtal med konstnärer som får uppdrag av förvaltningen innehåller en skrivning om att kemikalier som finns i rapporten ”utfasning av farliga kemikalier” inte får användas.

### **7.1.3 Ekologisk mat**

Under 2009 har det köpts in ekologisk frukt för en total kostnad av knappt 15 tkr. Kaffet på förvaltningen var under 2009 rättvisemärkt.

### **7.1.4 Miljöledning**

Förvaltningskontoret inklusive Länsgheslöjdskskonsulenterna och Film Stockholm är certifierade enligt den internationella standarden ISO 14001. Intern revision genomfördes 2009-05-06 och några avvikelser rapporterades. Åtgärder vidtogs för att rätta till dessa.

Senaste externa miljörevisionen genomfördes 2009-09-08 och inga avvikelser anmäldes då. Miljörevisorn skrev att ”Kulturförvaltningen inom SLL har ett miljöledningssystem som inom väsentliga granskade områden är i överensstämmelse med standard ISO 14001. Miljöarbetet utförs i sin helhet i enlighet med det dokumenterade miljöledningssystemet och dess rutiner.”

I nämndens huvudsakliga verksamheter, stöd till länets kultur- och föreningsliv samt den konstnärliga utsmyckningen av landstingets lokaler, finns miljökrav integrerade i den ordinarie beslutsprocessen. Bland annat ställs miljökrav på mottagare av större årligt ekonomiskt stöd. För att få en godkänd ansökan måste organisationer som söker 500 000 kr eller mer i verksamhetsstöd bifoga miljöplan eller liknande dokument som fastställts av styrelsen. Utöver detta ska även en miljöchecklista som tagits fram av förvaltningen besvaras. Sammanställningen av de besvarade checklistorna används för att få en bättre bild av hur organisationerna arbetar med miljöfrågor.

Integrerat i verksamheten finns även miljökrav vid beställning av konstnärliga utsmyckningar. Konstnärer ska bland annat vid inlämnande av skissuppdrag eller förslag vid större konstnärliga utsmyckningar, redovisa materialanvändning och visa på att de hanterar miljöfarliga ämnen enligt allmänna bestämmelser. Konstnärer som får uppdrag ska i samband med avtalskrivning förbinda sig att använda så miljöanpassat material som möjligt och att hantera farliga ämnen och restprodukter enligt gällande bestämmelser. Samtliga avtal med konstnärer som får uppdrag innehåller även en skrivning om att kemikalier som finns i rapporten ”Utfasning av farliga kemikalier” inte får användas.

I de fall nämnden tar andra större beslut görs en miljöprövning när det finns motiverat i enlighet med förvaltningens miljöledningssystem och de föreskrifter för upphandling som kultur- nämnden fastställt.

Vid årsskiftet 2009/2010 hade samtliga anställda inom förvaltningen genomgått miljöutbildning i form av antingen ett seminarium eller interaktiv utbildning.

## **7.2 Övrig miljöuppföljning – avfall**

Miljöarbetet inom förvaltningskontoret bedrivs som tidigare, d v s papper, glas metall och elektronikskrot källsorteras. Ett prioriterat internt miljömål för 2009 var att fortsatt minska pappersförbrukningen per anställd med 1,5 procent jämfört med 2008.

2008 tog förvaltningen fram ett indextal för att göra jämförelser av pappersförbrukningen mellan olika år mer rättvisande. I och med att indextalet används så tas även kulturnämndens ekonomiska omsättning i beaktande då den variabel antas ha ett samband med pappersförbrukningen.

För att minska pappersförbrukningen har dubbelsidig kopiering genomförts på förvaltningskontoret och personalen har uppmanats att inte skriva ut e-post i onödan. En jämförelse mellan 2008 och 2009 visar också att förvaltningens pappersförbrukning per anställd har minskat med ca 10 procent jämfört med 2008. Återvinningsgraden är 100 procent.

Övrigt avfall tas till ett gemensamt avfallsrum för hela byggnaden och exakt mängd kan därmed inte beräknas.

---

Denna förvaltningsberättelse för helåret januari- december 2009 nämndbehandlas 2010-02-11.

Hans Ullström  
Stockholm 2010-02-01